

to pa stori ljubezen do domovine. Ljubimo jo vedno bolj goreče, ker vredna je, da jo ljubimo. Po vsi pravici se dajo na njo obrniti besede nemškega pesnika, ki pravi:

O gutes Land! O Vaterland! Inmitten
Dem Kind Italien und dem Manne Deutschland
Liegst du, der wangenrothe Jüngling da;
Erhalte Gott dir deinen Jugendsinn!

Kratkočasno berilo.

Lot jezika.

(Národna bosniška povest.)

(Dalje.)

Čez mesec dni je bila Mejra pripeljana v hišo bogatega Omera. Ženitvalo se je celi teden brez prestanka; ni se gledalo, kdo da pije in kdo plačuje. Osmi dan so se razšli, Omer z lepo Mejro ostane sam. Vse se je čudilo, odkod je Omer toliko bogastvo dobil, da more tako z bétom živeti. Nekteri so mislili, da je vzdignil zaklad. Pa pustimo druge in deržimo se svojega Omera. Pregovor pravi: „kakor prišlo, tako prešlo“; „kar se je Anžik naučil, to tudi Anže zna“. Omer se je tudi odsihmal za delo malo menil, ktero je skoraj pozabil. Misli je: še petnajst mošinj imam, s temi bom kupčeval. Al kupčija ni za vsakega, kakor tudi za Omera ni bila. Res tergovine si pervikrat nakupi polno štacuno; ali ko je poznej po blago hodil, ga je vsakrat po manj privozil. Zmiraj manj je bilo blaga, zmiraj manj tudi dnarjev.

Tako je Omer tergoval štiri leta. V vsem se je vidilo, da je pogodbo z Judom popolnoma pozabil. Ali ko nastopi peto leto, se mu jame na licu čedalje bolj poznavati, da ga nekaj pèče. Sedmega leta ga pa napol zmanjka v obrazu. Večkrat so ga žena in prijatli zatekli v solzah; ali zastonj so ga izpraševali po vzroku njegove žalosti. Vse prašanja je odbival kakor človek, ki je že zgubljen. „Meni ni več pomagati, pustite me na miru“, — to je bil vselej njegov odgovor. Zala Mejra izvé koj od konca od Juda strašno pogodbo. — Zdaj si misli: „zadnji čas je; dar pod pasho, pa kadiju (sodniku) na koleno“. Tako v prvo, tako tudi v drugo. „Ta žena mora žlahnega rodú biti“, pravi kadija. „Že v drugo me je osramotila, morebiti išče pri meni kake milosti, al se sramuje povedati“.

Ko se tretji dan napoči, stopi Mejra še z lepšim darom pred kadija. Poljubivši mu rob oblačila je hotla po navadi pobegniti, al kadija pomigne slugam, da jo ustavijo. „Ženska“, pravi, „ti si me že trikrat osramotila, govori: v čem ti morem milost skazati“. — Mejra je kaj tacega komaj pričakovala. Z eno roko na čélu, z drugo na persih, spregovori: „Kadija, tvoja milostljivost mi daje serce, da se upam prositi: Dovolj mi prihodnji petek le eno uro na tvojem mestu soditi“.

„Pri moji véri, ženska! sodi, če hočeš celi dan“. To slišati se ponižno zahvali in odide vesela čakaje petka.

Petek — dogovorjeni dan povračila — pride. Omer ni imel vinarja v mošnji, — kje bi bil le 30 mošinj vzeti. Tedaj ni kazalo drugzega kakor da mu bo Jud lot jezika pred sodnikom odrezal.

Mejra je bila zgodaj vstala. Kadija jo pričaka, ji dá svoje oblačila in ji dene dobrovoljno s svojo roko turban na glavo. Radoveden je bil, kako bo nek ženska sodila. Zato se umakne precej v stransko sobo in se nameni od tam skozi durno okence gledati.

Naš golobradi kadija si je bil ravno lulo dobro zakuril, ko Omer in Jud v sodnico stopita. Poklonivši se po šegi se enmalo nazaj umakneta, — preidejo dvé, tri minute, dokler kadija nekekrati dim iz lule izpuša. — Kadija: „Kaj so vaju želje?“ Jud: „Prišla sva pravice iskat, visoki gospod!“ Kadija: „Kaj dobrega?“ Jud: „Vse dobro, hvala Bogu!“ Izgovorivši jame Isakar dokazovati, kako je pred sedmimi leti Omeru posodil trideset

mošinj dnarja, pa kako sta se pogodila, ako ta čas Omer ne bi posodila vernil, da mu ima Jud lot jezika odrezati, in za to sta zdaj prišla. Kadija: „Jeli tako? Ti! kako ti je imé! je li res, kar ta pravi?“ Omer jokljivo: „Gospod, vse čista resnica!“ Kadija odprè sodne bukve, ter jame preobračati list za listom. Pri enem se naenkrat ustavi, pomermra nekoliko . . . „Res je tedaj! vse tako stoji v sodnih bukvah pisano. Al si prinesel nož?“ — popraša Juda. „Kaj pa da sem!“ odgovori Jud. „Ej, človeče!“ — spregovori kadija ostreje — pazi dobro, da le samo en lot odrežeš, zakaj, ako manj, ali več odrežeš, kakor sta se pogodila, bo tebi gorjé“.

Jud straha osupne: „Bog Abrahamov, naj ne gré tako natanko, visoki gospod! Ako mu ga odrežem več, z zlatom mu ga bom odvagal; ako odrežem manj, mu bodi na dobro!“ „Pès neverni!“ — se zahudí serdito sodnik — „kaj si ti sodnik tukaj, da postave predpisuješ? Para judovska, precej reži!“

Joj muke in zadrege za Juda! „Bog Abrahamov! začne z derktajočim glasom, ne prederznem se mešati v carske opravila. Vém, da je le tebi dano, in le ti znaš po postavi soditi . . . jez si ne vém pomagati . . . naj obderží vsih 30 mošinj, naj obderží tudi lot jezika — midva sva prijatla!“

Na to se sodnik še bolj razserdi in poklice briča: „Ajd hitro po rabeljna! Jez bom pokazal judovski pari, da bo vedil kaj je nepokornost pred sodnikom“. Rabelj prispè z golo sabljo. Jud pade na kolena, in poljubvaje kadiju šolne začne prositi. Al kadija se ne dá izprositi, ampak žene vedno staro: „Al reži lot jezika, ali daj glavo pod meč!“ Zdaj sprevidi Jud, da ni drugače, da se je treba odkupljati. Premogočni gospod! tvojih je trideset mošinj, ravno toliko jih dolžniku odpuščam, al reši me te nevolje, da ne bom nikomur jezika rezal, in najmanj svojemu prijatlu Omeru. Milostljivi gospod! moj oče! moja majka, vidim, da sem zabudalil, prizanesi! milost!“ — „Seci rabelj“, zagromí kadija. Rabelj prime Juda, ki se je bil terdo za kadija zagrabil: „Milost, gospod, ako si Turčin!“ — Na to priskoči Omer in začne kadija poljubovati in prositi za svojega prijatla. Tega ravno je čakal mladi kadija. „Omer“, pravi on, „zavolj tebe mu je odpuščeno! al turška véra je terja od kamna. Naj pomni Jud, kaj se pravi kadijska sodba!“ — Jud odšteje kadiju trideset mošinj; ta mu pa še ukaže, da naj Omera objame. „In zdaj bom zapisal v sodne bukve, da je vse pobotano“. Poljubivši še enkrat kadijeve šolne in obleko se zahvalita oba za pravično sodbo in očetovsko dobroto in odideta.

(Konec sledí.)

Novičar iz austrijskih krajev.

Iz Maribora 24. aprila. — Celo mesto je bilo včeraj zvečer na nogah; nekteri so hiteli v gledišče, ker so k svečanosti ženitve Njih Veličanstva mestjani spevoigro „Das Nachtlager in Granada“ igrali in dohodek mestnim siromakom odločili; drugi pa so šli svečavo gledat, ktera se je, ko je noč nastopila, iz piramide — brega na severnem kraji Maribora — na vse kraje vidila. Danes so že zgodaj strelili veselje tega dneva oznanjali, ki se je s slovesnim cerkvenim obhajilom praznoval. Med pripravo k veliki maši pa se začujejo nenadoma molkli glasovi iz stolpa — „ogenj! ogenj!“ se kriči po celem mestu, in vse hiti iz cerkve. V koroškem predmestju je gorel hlev, nad katerem je bilo veliko sena in slame, — al hvala Bogu, v eni uri je bil ogenj pogašen, in ob 11. uri se je začela cerkvena svečanost. Verjanski.

Iz Tersta 27. aprila. Po dolgi suši in vročih dnevih v tolažbo kmetovavcem nam dalo je milo nebo pohlevni dež, ki nam je zevajočo zemljo pomočil, da bo

zamogla vela zelenjad se oživljati in sad dozrevati. Godila se je že velika škoda na polju in v nogradih, ker letos do sadaj še dežja imeli nismo, in lahko si mislite, koliko strahú je vedno vedro vreme delalo kmetovavcu, kterege so pripravile slabe letine na beraško palico, da ga tare lakota in siromaštvo. Bog daj letos boljo letino! — Da tudi pri nas je dan poroke svitlega cesarja obhajan bil z mnogimi slavnostmi in veseljami, in da se je storilo marsikaj v občni blagor, ni treba na dolgo in široko popisovati, ker se vé da ta dan je bil dan občega veselja. — Strel ob ognju nam je zopet dovoljen, in sicer ob burji se bo vsakih pet ali šest minut ponavljal, oznanovati nevarnost. — Čujemo, da rusovske barke, ki jih je gerška vlada kupila v naši luki, so na poti na Gerško dobile povelje, obrniti se v pristaniše pri Kalamoti poleg Dobrovnika, ker se menda bojé angležkega in francozkega brodovja, ki se je jelo sovražno proti Gerkom ponašati.

Iz Pole v Istrii. K. Da bi se poroka našega presvitlega cesarja tudi tukaj praznovala, poleg sv. cerkvene slovesnosti predsedništvo tukajšnjega komuna tudi napravilo veliki ples in tombolo, katerih dohodki so namenjeni ubogim. Imajo tedaj tudi Istrijani priložnost dan earjeve poroke si posebno v serce vtisniti. Druga tudi vesela novica je, da smo imeli 21. t. m. dež, in skorej bi rekel, da letos je ta dež prvi bil, ker v tem letu še ni dežilo, razun izzačetka mesca marca pičlo uro. Ljudstvo je zavoljo tega že dežja željno pričakovalo, zdaj nam je tolažba, da bomo imeli letos boljo letino, ktera je zlasti revnim kmetovavcem sila sila potrebna.

Iz Ljubljane. Med poslavljenimi z redom Franc-Jožefovim so tudi gosp. Anton Kos, častni korar in dekan v Kranji. V silni hitrici, da smo zadnjič mogli v eni uri dolgo versto imen prebrati in novičarja spisati, ste se vrinile tudi pomoti, ktere ob enem popravimo s tem-le: gosp. dr. Ulepič je povzdignjen v žlahni stan, in namest „infulirani proš gosp. K. Zorn“, naj se bere infulirani stolni dekán. — Občnemu prizadetju, vredno poslaviti dan poroke Njih veličastva, se je pridružil tudi gosp. dr. Heindr. Costa, ki je v mični nemški pesmici pripodobko spisal pod naslovom „der Brautschatz“, ktera lično natisnjena se prodaja po tukajšnjih bukvarnicah po 8 kr., in ktere dohodki so namenjeni v milodarno ustanovo Elizabetno. Bila je ta pesmica v muziko složena in peta ob slovesni spevoigri, ki jo je v četrtek napravila tukajšna filharmoniška družba v častno praznovanje poroke Njih veličastva.

Novičar iz mnogih krajev.

V pondelj zvečer ob poldnem je bila poroka presvitlega cesarja v cerkvi dvorne fare, ktera je bila za ta imenitni dan krasno okinčana in z blizo 10.000 svečami razsvitljena. Vpričo cele cesarjeve in cesarične rodovine, vsih gg. škofov, ki so se na Dunaji snidili in so bili v cerkvi v 2 versti postavljeni, vsih poslancov in diplomatov ptujih dežel, poslancov iz celega cesarstva, vojaških in deželnih oblastnikov in mnoge druge gospóde je bilo slovesno cerkveno opravilo, ktero je opravljal dunajski višji škof in ktero je grom topov nanzanjal glavnemu mestu austrianskega cesarstva. V torek zvečer je bilo mesto z vsimi 34 predmestji tako veličastno razsvitljeno, da še nikdar tako; na milione je luč in lamp gorelo, da se je noč spremenila v dan. V sredo sta blagovolila Nj. velič. cesar in cesarica sprejemati poslance, ki so se iz vsih austrianskih dežel podali na Dunaj ponižno poklonit se in srečo vošit k preveselemu in za celo cesarstvo velikovažnemu zakonu.—

Iz vsih krajev Laškega se sliši vesela novica, da vsi poljski sadeži dobro letino obetajo. Da bi pač tudi iz vsih družih krajev slišali enake vesele novice, ker se je bati, da bi mraz poslednjega tedna ne bil že veliko veselega upa zaterl. — Iz rusovsko-turške vojske so sledeče naj novejšje novice: Rusovska armada se pripravlja iz male Valahije umakniti in se je začela od Kalafata proti Radovanu in Krajovi pomikati; bolnike prepeljuje iz Krajove v Bukurešt nazaj. Zakaj to? se ne vé; nekteri mislijo, da vojskovodja Paskievič bo po drugem načinu peljal vojsko, kakor dosihmal Gorčakov. Proti Šumli stopajo Rusi od 3 strani: čez Silistrio, Karuso in Kostenco. Pri Silistrii je 18. t. m. vojska še zmiraj huda bila; po silnem dvakratnem naskoku še ni mogla rusovska armada terduaje vzeti, vendar se ne bo mogla ubraniti, ker Rusi zmiraj novo pripomoč dobivajo. Tudi brambo Trajanovega nasipa so Turki opustili in 7. t. m. so Rusi posedli to važno mesto. Te dni se je zagnala tudi novica, da angležko-francozke barke bombardirajo Odeso in to mesto gorí na več krajih, — ali zadnje novice povejo, da to ni res. Imenovane barke so scer začele streljati na neke barke v ondašnji luki, da je nekaj pa že davnej spraznjenih magazinov goreti začelo, — mesto pa leži eno uro preč in se mu dozdej ni še nič žalega zgodilo. 26 angl. franc. bark pa leži pred Odeso. — 14. t. m. je pripeljal angležki parobrod perve angležke vojake v Carigrad, ktere so ondi vkvartirali. 400 let je preteklo, da v glavno mesto turškega carstva ni stopila nobena kristijanska armada. V Gallipoli je že 25.000 Francozov in 8000 Angležev. Za stanovanje angležkega lorda Cambridga in francozkega princa Napeleona ste že pripravljene dve velike sultanove hiši; stanovanje Napoleona je tako bogato s svilo in baržunom napravljeno, kakor da bi mislil za zmirom tukaj ostati. Stari Turki pa te pripomoči niso nič kaj veseli, ker so prepričani, da jim zadnja ura bije: zato zdaj pravijo: „ko je Menčikov prišel, je vzel koran v roke in veleval: naj se iztergajo nekteri listi iz njega; ko pa so Angleži in Francozi prišli, so tudi prašali po koranu, in veleli: naj ga veržemo celega v černo morje“. Vstaja Gerkov zmiraj huja prihaja in vedno večji je plamen, pokončati turško silo. Mesto Arta je že razvalina, Janino oblega 15.000 puntarjev. — Francozka vlada nabira zmirom več armade za vojsko; ravno je ukazala 56 novih švadronov konjikov napraviti. Po besedah vradnega „Moniteur-a“ je Napoleon zadovoljen z nameni austrianske in pruske vlade. — Admiral Napier, izzačetka toliko prederzen, si ne upa vojske začeti na izhodnem morju, dokler ne dobí nove pripomoči.

Uganka zastavice v 30. listu.

Naj mlaji je imela 7 drobnih, 3 debele.
Srednja je imela 28 drobnih, 2 debeli.
Naj stareja je imela 49 drobnih, 1 debelo.

Skupej je bilo 84 drobnih, 6 debelih.

Današnjemu listu

je pridjana 16. pòla „občne zgodovine“.

Stan kursa na Dunaji 27. aprila 1854.

Obligacije	5 %	85 ³ / ₄ fl.	Esterhaz. srečke po 40 fl.	80 ³ / ₄ fl.
državnega	4 ¹ / ₂ %	76 ¹ / ₂ „	Windišgrac. „ „ 20 „	28 ¹ / ₂ „
dolga	4 %	69 ³ / ₄ „	Waldstein. „ „ 20 „	28 ⁵ / ₈ „
	3 %	55 „	Keglevičeve „ „ 10 „	10 ¹ / ₂ „
	2 ¹ / ₂ %	44 „	Cesarski cekini.	6 fl. 18
Oblig. 5% od leta 1851 B		112 ¹ / ₂ „	Napoleondor (20 frankov)	10 fl. 45
Oblig. zemljiš. odkupa 5%		84 „	Suverendor	18 fl. 20
Zajemi od leta 1834		224 „	Nadavk (agio) srebra:	
„ „ 1839		119 ¹ / ₂ „	na 100 fl.	35 ¹ / ₂ fl.